



Briselē, 23.5.2018
COM(2018) 401 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Beļģijas 2018. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2018. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Beļģijas 2018. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2018. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu²,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas³,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2017. gada 22. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2018. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2018. gada 22. martā. Komisija 2017. gada 22. novembrī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Beļģija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu “Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku”, kuru Eiropadome apstiprināja 2018. gada 22. martā. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku (turpmāk “eurozonai adresētais ieteikums”) Padome pieņēma 2018. gada 14. maijā.
- (2) Ņemot vērā to, ka Beļģija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā tautsaimniecības ir savstarpēji cieši saistītas, Beļģijai būtu

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² COM(2018) 401 final.

³ P8_TA(2018)0077 un P8_TA(2018)0078.

jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku, kurš atspoguļojas turpmāk sniegtajā 1. līdz 3. ieteikumā.

- (3) 2018. gada ziņojums par Beļģiju⁴ tika publicēts 2018. gada 7. martā. Tajā tika izvērtēti Beļģijas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2017. gada 11. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados pieņemtajiem ieteikumiem, un Igaunijas virzība uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Beļģija 2018. gada 27. aprīlī iesniedza savu 2018. gada valsts reformu programmu un 2018. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie šai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁵ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi Norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri saista Eiropas strukturālo un investīciju fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību⁶.
- (6) Uz Beļģiju pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa, un tai piemēro noteikumu par parādu. Valdība savā 2018. gada stabilitātes programmā plāno pakāpenisku nominālās bilances uzlabojumu no deficīta, kas bija 1,0 % no IKP 2017. gadā, uz pārpalikumu 0,1 % apmērā no IKP 2021. gadā. Plānots, ka vidēja termiņa budžeta mērķis, kas noteikts kā līdzsvarots budžeta stāvoklis strukturālā izteiksmē, tiks sasniegts līdz 2020. gadam. Tomēr pārrēķinātā strukturālā bilancē⁷ joprojām norāda uz 0,2 % lielu deficītu 2020. gadā. Pēc tam, kad vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP sasniedza maksimumu, proti, gandrīz 107 % no IKP 2014. gadā, un samazinājās līdz aptuveni 103 % no IKP 2017. gadā, saskaņā ar 2018. gada Stabilitātes programmu gaidāms, ka līdz 2021. gadam tā samazināsies līdz 94,6 %. Makroekonomikas scenārijs, uz kura ir balstītas minētās budžeta prognozes, ir ticams. Tomēr pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos deficīta mērķus, sākot no 2019. gada, nav konkretizēti, un saskaņā ar Komisijas 2018. gada prognozi nemainīgas politikas apstākļos tas veicinās prognozēto strukturālās bilances pasliktinājumu 2019. gadā.
- (7) Komisija saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu 2018. gada 23. maijā nāca klajā ar ziņojumu, jo Beļģija nebija izdarījusi pietiekami daudz, lai izpildītu parāda samazināšanas kritērijus 2017. gadā. Ņemot vērā visu svarīgo faktoru izvērtējumu, tā kā pašlaik nav pietiekami spēcīgu pierādījumu, lai secinātu, ka Beļģijā 2017. gadā un 2016. un 2017. gadā kopā pastāvētu būtiska novirze, ziņojumā nebija iespējams pilnībā secināt, vai Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 noteiktais parāda kritērijs ir

⁴ SWD(2018) 200 final.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, ko Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodiku.

vai nav ievērots. Komisija atkārtoti izvērtēs atbilstību, pamatojoties uz *ex post* datiem par 2018. gadu, kas jāpaziņo 2019. gada pavasarī.

- (8) 2018. gada stabilitātes programmā norādīts, ka ar drošību saistīto 2017. gada pasākumu ietekme uz budžetu ir ievērojama, un sniegti atbilstoši pierādījumi par šo papildu budžeta izmaksu apmēru un būtību. Saskaņā ar Komisijas datiem 2017. gadā attiecināmie papildu izdevumi saistībā ar drošības pasākumiem sasniedza 0,04 % no IKP. Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punktā un 6. panta 3. punktā paredzētie noteikumi ļauj segt šos papildu izdevumus, jo bargie terorisma draudi ir īpaši notikumi, to ietekme uz Beļģijas publiskajām finansēm ir ievērojama un finanšu stabilitāte netiktu apdraudēta, pieļaujot pagaidu novirzi no korekcijas virzības uz vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanu. Tādējādi nepieciešamās korekcijas 2017. gada vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai tika samazinātas, lai ņemtu vērā šīs papildu izmaksas.
- (9) Padome 2017. gada 11. jūlijā ieteica Beļģijai nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālais izaugsmes temps⁸ nepārsniegtu 1,6 % 2018. gadā, kas atbilstu gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Vienlaikus tika paziņots, ka 2018. gada budžeta plāna projekta izvērtējumā un pēc tam 2018. gada budžeta rezultātu izvērtējumā būs pienācīgi jāņem vērā mērķis panākt fiskālās politikās nostāju, kas palīdz gan stiprināt pašreizējo atlabšanu, gan nodrošināt publisko finanšu stabilitāti. Pēc Komisijas veiktā novērtējuma par Beļģijas ekonomikas atlabšanas noturību, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā ar tās ilgtspēju saistītās problēmas, kas tika veikts saistībā ar tās atzinumu par Beļģijas budžeta plāna projektu, šajā sakarā nekādi papildu elementi nav jāņem vērā. Pamatojoties uz Komisijas 2018. gada pavasara prognozi, pastāv risks, ka būs būtiska novirze no ieteiktās korekcijas virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi 2018. gadā un 2017. un 2018. gadā kopā.
- (10) Ņemot vērā Beļģijas vispārējās valdības parāda attiecību virs 60 % no IKP un prognozēto izlaidis starpību 0,4 % apmērā, valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam 2019. gadā nebūtu jāpārsniedz 1,8 % atbilstoši strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP, kas izriet no prasību matricas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Politikai nemainoties, pastāv risks, ka būs būtiska novirze no minētās prasības 2019. gadā un 2018. un 2019. gadā kopā. Prognozes *prima facie* liecina, ka Beļģija 2018. un 2019. gadā neizpildīs parāda noteikumu. Kopumā Padome uzskata, ka 2018. gadā būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Būtu ieteicams izmantot visus neparedzētos ieņēmumus, lai vēl vairāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību.
- (11) Publisko finanšu ilgtspēja joprojām ir problēma. Pensiju reformas, kas tika īstenotas 2015. gadā, bija pirmais svarīgais pasākums, lai novērstu riskus, kas ilgtermiņā saistīti ar novecošanu, tomēr 2018. gada ziņojums par novecošanu norāda uz vēl lielākiem ar novecošanu saistītiem ilgtermiņa izdevumiem gan pensiju, gan ilgtermiņa aprūpes jomā, nekā bija iepriekš prognozēts. Tiek prognozēts, ka pensiju izdevumi 2070. gadā pieaugs par 2,9 procentpunktiem no IKP, salīdzinājumā ar 1,3 procentpunktu pieaugumu iepriekšējā informatīvajā ziņojumā un IKP samazinājumu par 0,1 procentpunktu no vidējā rādītāja eurozonā. Šajā sakarā valdības reformu ceļveža

⁸ Valdības primāros neto izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

pilnīga īstenošana varētu palīdzēt novērst minētos riskus. Turklāt tiek prognozēts, ka ilgtermiņa aprūpes izdevumi līdz 2070. gadam pieaugs no 2,3 % no IKP (kas jau pārsniedz ES vidējo līmeni) līdz 4,0 % no IKP. Samazinot ilgtermiņa aprūpes organizatoriskās uzbūves sadrumstalotību sakarā ar kompetenču sadalījumu dažādos administratīvos līmeņos, ir iespējams palielināt izdevumu efektivitāti šajā jomā.

- (12) Efektīva budžeta koordinācija ir būtiska tādas federālas dalībvalsts gadījumā kā Beļģija, kur atbildība par izdevumiem ļoti lielā mērā ir nodota vietējām pašvaldībām. Lai pilnveidotu iekšējo koordināciju un transponētu fiskālo elementu Līgumā par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā ("fiskālais pakts"), 2013. gadā federālā valdība, reģionālās pašvaldības un kopienas pašvaldības noslēdza sadarbības līgumu, kura mērķis ir definēt vispārējo un konkrēto daudzgadu fiskālo virzību, ko uzraudzīs Finanšu padome. Ir panākta vienošanās par atsevišķiem fiskālajiem mērķiem, kas jāsasniedz līdz 2020. gadam, kas ir pozitīvs solis. Tomēr joprojām trūkst oficiālas vienošanās par gada fiskālajiem mērķiem visos valdības līmeņos. Ir gūti panākumi attiecībā uz to, lai izveidotu pietiekamas garantijas Finanšu padomes neatkarībai.
- (13) Ir iespējams piešķirt lielāku nozīmi izdevumu ierobežojumiem, veicot fiskālo konsolidāciju. Kopējie publiskā sektora izdevumi procentos no IKP pārsniedz eurozonas vidējo rādītāju. Lai gan publiskie ieguldījumi ilgtermiņā var stimulēt izaugsmi, salīdzinot ar Eiropas mērogu Beļģijā tie ir mazi, jo īpaši salīdzinājumā ar kopējiem publiskajiem izdevumiem. Valsts pamatkapitāla apjoms ir mazs, un publiskās infrastruktūras kvalitāte arī ir kritusies. Izdevumu pārskati var palīdzēt pārdomātāk sadalīt izdevumus un atbalstīt uz izaugsmi vērstu konsolidāciju. Reģionālā līmenī tikai Flandrijā budžeta procesā plāno ieviest izdevumu pārskatīšanas pieeju. Turklāt nevienam valdības līmenim Beļģijā pašlaik nav saistošu valsts izdevumu noteikumu, izņemot maksimālo apjomu attiecībā uz izdevumiem veselības aprūpes jomā. Tas kontrastē ar faktu, ka visā ES arvien vairāk tiek pieņemti šādi noteikumi, un liedz veikt izdevumos balstītu fiskālo konsolidāciju. Turklāt iemaksas Beļģijas Noguldījumu garantiju shēmā netiek ieguldītas atsevišķā zema riska aktīvu portfelī.
- (14) Parāda un aktīvu sadalījums Beļģijas mājsaimniecībās liecina par dažām jutīgākām jomām, neraugoties uz kopumā labvēlīgu labklājības stāvokli. Tas, ka mājokļu cenas ilgstoši pieauga straujāk nekā mājsaimniecību izmantojamie ienākumi, ir padarījis mājsaimniecību finanšu stāvokli nestabilāku, gandrīz mehāniski palielinot to parādu. Lai gan ir pieņemti pasākumi, lai novērstu makroprudenciālā riska pieaugumu, valsts sarežģītā makroprudenciālā lēmumu pieņemšanas procesa rezultātā ir iespējams, ka finanšu stabilitātes riski netiek novērsti. Mājokļu cenas pašlaik šķiet nedaudz pārvērtētas.
- (15) Kā norādīts 2018. gada eurozonas ieteikumā, cīņai pret agresīvu nodokļu plānošanu ir būtiska nozīme, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus starp uzņēmumiem, nodrošinātu taisnīgu attieksmi pret nodokļu maksātājiem un aizsargātu publiskās finanses. Sakarā ar negatīvo ietekmi, ko atstāj nodokļu maksātāju agresīvās nodokļu plānošanas stratēģijas starp dalībvalstīm, ir vajadzīga valsts politikas koordinēta rīcība, kas papildina ES tiesību aktus. Bijusī nosacīto procentu atskaitīšanas (*Notional Interest Deduction*) sistēma, kas bija balstīta uz akciju kapitālu, tika aizstāta ar inkrementālu sistēmu. Jaunajā sistēmā, kurai ir kopīga inkrementālās bāzes līnija ar nodokļa atlaidi izaugsmei un ieguldījumiem, kas ierosināta kopējā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzē, attieksies tikai uz inkrementālo pašu kapitālu, ko aprēķina, pamatojoties uz 5 gadu vidējo rādītāju. Šīs izmaiņas mērķis ir veicināt uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas budžeta neitralitāti, vienlaikus risinot sistēmas iespējamo

izmantošanu agresīvā nodokļu plānošanā un mazinot parāda attiecības pret pašu kapitāla kropļojošo ietekmi. Kaut arī bažas rada dažu konkrētu ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu trūkums, pašlaik tiek gatavota ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas regulējuma reforma. Tas ir pozitīvs solis. Tā tiks cieši uzraudzīta, lai nodrošinātu, ka jaunie noteikumi novērš visu veidu ļaunprātīgu izmantošanu. Pamatojoties uz neseno informācijas apmaiņu, Komisija turpinās konstruktīvo dialogu, lai cīnītos pret nodokļu agresīvas plānošanas stratēģijām.

- (16) Pēdējā laika ekonomiskā izaugsme ir radījusi daudz darbvieta. 2017. gadā nodarbinātības izaugsme bija stabila, un bezdarba līmenis tagad ir tuvu pirmskrīzes līmenim. Tomēr attiecībā uz nodarbinātības līmeni iedzīvotājiem vecumā no 20 līdz 64 gadiem (68,1 % 2017. gadā) Beļģija nevirzās uz to, lai sasniegtu savu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi – 73,2 %. Ir gūti nelieli panākumi attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošu grupu dalību darba tirgū, jo ekonomiskā neaktivitāte un bezdarbs lielā mērā ir raksturīga mazkvalificētiem darba ņēmējiem, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi un gados vecākiem darba ņēmējiem, kas liecina, ka integrāciju darba tirgū kavē gan strukturāli, gan šīm grupām specifiski faktori. Jo īpaši cilvēki ar migrantu izcelsmi, kas ir liela daļa darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita, joprojām saskaras ar nelabvēlīgiem darba tirgus iznākumiem, un tādējādi tie ir nozīmīgs neizmantojams potenciāls darba tirgū. 2016. gadā nodarbinātības līmenis cilvēkiem, kuri dzimuši ārpus ES, bija 49,1 %, kas ir par vairāk nekā 20 procentpunktiem zemāks nekā ES dzimušajiem cilvēkiem (šī atšķirība bija vēl izteiktāka sieviešu vidū). Daži pierādījumi liecina, ka pasākumi iesaistīšanai darba tirgū nav vienlīdz efektīvi attiecībā uz visām iedzīvotāju grupām. Kaut arī ir veikti daži pasākumi, lai sekmētu nesen ieradušos personu integrāciju un apkarotu diskrimināciju, joprojām trūkst koordinācijas starp politikas jomām un politiskajiem līmeņiem, lai risinātu problēmu – darba tirgū integrēt cilvēkus ar migrantu izcelsmi. Joprojām pastāv lielas reģionālās atšķirības attiecībā uz darba tirgus rādītājiem.
- (17) Neraugoties uz centieniem samazināt nodokļu īpatsvaru darbaspēkam, faktori, kas attur no strādāšanas, joprojām ir spēcīgi attiecībā uz dažām grupām, piemēram, atsevišķām māsaimniecībām, kas saņem vidējo algu, un otrajiem pelnītājiem. Neraugoties uz iepriekš veiktajiem pasākumiem, nodokļu īpatsvars atsevišķām māsaimniecībām, kas saņem vidējo algu, 2016. gadā joprojām bija viens no lielākajiem Eiropas Savienībā. Bezdarba slazds zema atalgojuma saņēmējiem (67 % no vidējās algas atsevišķai māsaimniecībai) arī ir viens no lielākajiem Eiropas Savienībā. Joprojām pastāv tādi faktori nodokļu jomā, kas mazina stimulus otriem pelnītājiem, galvenokārt sievietēm.
- (18) Brīvo amata vietu procentuālais daudzums ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā, liecinot par būtiskām prasmju neatbilstībām, kas cita starpā saistītas ar zemu mobilitāti un nepietiekamām valodu prasmēm Briseles reģionā. Līdzdalība mūžizglītībā joprojām ir zema. Aktīvāka atsevišķu cilvēku un darba devēju iesaistīšanās ilgstošā mūžizglītībā ir būtiska, lai cilvēki varētu pāriet no vienas darbavietas uz citu.
- (19) Zināmi panākumi ir gūti attiecībā uz vienlīdzīgām iespējām iegūt kvalitatīvu izglītību un profesionālo apmācību, vietējām kopienām pakāpeniski īstenojot skolu reformas. Tomēr, neraugoties uz labu vidējo sniegumu starptautiskā salīdzinājumā, joprojām pastāv liela ilglaicīga nevienlīdzība izglītības ziņā. 15 gadus veco skolēnu izglītības rezultāti liecina par būtiskām atšķirībām, kas saistītas ar sociālekonomiskajiem apstākļiem un migrantu statusu. Snieguma atšķirības starp kopienām, kā arī nelabvēlīgā situācijā esošu grupu nepietiekamā pārstāvība starp skolēniem ar labākajām sekmēm zinātnē, lasīšanā un matemātikā rada bažas. Lielas snieguma

atšķirības starp skolām iet roku rokā ar nevienlīdzīgām izglītības iespējām. Lai gan terciārās izglītības absolventu īpatsvars ir augsts, ir novērojama nevienlīdzība attiecībā uz piekļuvi kvalitatīvai izglītībai, prasmju trūkums un reģionālās atšķirības. Absolventu proporcija zinātnē, tehnoloģijā un matemātikā ir viena no zemākajām Eiropas Savienībā, un iztrūkums šajās jomās varētu kļūt par nopietnu šķērsli izaugsmei un inovācijai. Skolotāju trūkums raisa bažas, tomēr skolotāju reformas lēni virzās uz priekšu. Ir jāpielāgo skolotāju profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana. Gan flāmu, gan franču valodā runājošās kopienas ir sākušas būtiskas reformas savās izglītības sistēmās. Tās ir plānots īstenot nākamajos desmit gados un turpmāk. Tomēr 2017. gada beigās tika pieņemts lēmums atlikt nozīmīgu pasākumu stāšanos spēkā. Reformu un pasākumu ietekme būs ļoti atkarīga no to efektīvas īstenošanas un uzraudzības.

- (20) Ir veiktas tikai nelielas reformas, lai risinātu ierobežojošo regulējumu pakalpojumu jomā. Flandrija atcēla izveides tiesību aktu attiecībā uz vairākām amatniecības profesijām. Tomēr daži profesionālie pakalpojumi joprojām ir ļoti reglamentēti. Tādēļ konkurence šajās nozarēs ir vāja, un jauni uzņēmumi, kas ienāk tirgū, maz tajā iesaistās. Neraugoties uz pēdējo gadu laikā pieņemtajiem pasākumiem, būvniecības nozarē tiek uzspiestas horizontālo atļauju piešķiršanas shēmas, lai piekļūtu būvniecības tirgum, un būvniecības atļaujas joprojām ir sarežģītas. Mainības koeficients Beļģijas būvniecības nozarē ir ievērojami mazāks par ES vidējo rādītāju, kas varētu norādīt uz to, ka nozarē nav pietiekamas konkurences. Tas ietekmē arī nozīmīgu infrastruktūras projektu īstenošanu. Pastāv arī būtiski ierobežojumi attiecībā uz dzelzceļa un autotransporta pakalpojumiem. Zemo Beļģijas ekonomikas ražīguma pieaugumu galvenokārt nosaka zemais ražīguma pieaugums pakalpojumu nozarē. Regulatīvajiem ierobežojumiem ir arī plašāka negatīva ietekme uz šo pakalpojumu izmantotājiem, jo īpaši ražošanas nozarē. Pamatīgākas strukturālās reformas svarīgākajās pakalpojumu nozarēs palīdzētu veicināt ražīguma pieaugumu, kuram ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu turpmāku izaugsmi, kā arī publisko finanšu ilgtspēju.
- (21) Ir gūti nelieli panākumi arī attiecībā uz mazumtirdzniecības nozares darbību. Neraugoties uz nesenajām reformām, reglamentējoši ierobežojumi joprojām negatīvi ietekmē nozares sniegumu un kavē ieguldījumus. Cenas daudzām ražojumu kategorijām joprojām ir augstākas nekā kaimiņvalstīs. Ir jāpieliek lielākas pūles, lai padarītu uzņēmējdarbības vidi konkurētspējīgu un labvēlīgu ieguldījumiem, lai patērētājiem būtu lielākas izvēles iespējas un zemākas cenas. Komisija aprīlī ierosināja paraugpraksi, lai dotu ievirzi dalībvalstu reformām mazumtirdzniecības nozarē⁹.
- (22) Uzņēmējdarbības sniegums Beļģijā joprojām ir zems, neraugoties uz dažām reformām pēdējo gadu laikā un nesen veiktajiem pasākumiem, kuru ietekme vēl ir jāizvērtē. Uzņēmējdarbības dinamika ir maza, jo uzņēmumu veidošanas līmenis joprojām ir viens no zemākajiem Eiropā, krietni zem ES vidējā līmeņa, kopā ar zemu likvidēšanas līmeni. Turklāt uzņēmumiem joprojām ir liels administratīvais slogs, ko raksturo sarežģītas procedūras un vāja regulatīvā noteiktība.
- (23) Beļģijai ir vidēja līmeņa rādītāji digitālo publisko pakalpojumu jomā. Atšķirībā no tās labās kopējās nostājas par digitālās ekonomikas attīstību, tā ieņem tikai vidēju līmeni digitālo publisko pakalpojumu jomā. Beļģijas federālā struktūra rada konkrētas problēmas, ieviešot saskaņotus un valsts mēroga e-pārvaldes pakalpojumus. Dažādās sistēmas, kas ne vienmēr ir savstarpēji savietojamas, rada ar nesaskaņotību saistītus zaudējumus. Joprojām pastāv nopietnas bažas par tiesu sistēmu, jo īpaši attiecībā uz

⁹

COM(2018) 219 final.

novēlotām darbībām, digitalizāciju un tiesas datu ticamību, salīdzināmību un vienādību. No grafika atpaliek tādu iniciatīvu izvēršana, kuru mērķis ir digitalizēt konkrētus tiesas pakalpojumus visās tiesās, piemēram, elektroniska dokumentu darbpūsma (*e-box*) vai elektroniska juridisku dokumentu iesniegšana (*e-deposit*). Tomēr, kamēr šo vienoto kodēšanas sistēmu neizmanto visās tiesās, datiem par tiesu procesa efektivitāti joprojām būs ierobežota ticamība un salīdzināmība.

- (24) Neraugoties uz nesenajām reformām, Beļģijas nodokļu sistēma joprojām ir sarežģīta. Uzņēmumu ienākuma nodokļa reforma samazinās tiesību aktos noteiktās likmes un palīdzēs vienkāršot sistēmu. Tomēr joprojām pastāv daudzi atbrīvojumi un kropļojoši stimuli, kā to apliecina nodokļu atvieglojumu kopējā skaita pieaugošā tendence. Varētu vairāk izmantot iespēju pārcelt nodokļus uz izaugsmi veicinošākām jomām. Ieņēmumi no vides jomas nodokļiem joprojām ir vieni no zemākajiem ES. Pastāv liels potenciāls “zaļai” nodokļu novirzīšanai, kas cita starpā attiecas uz labvēlīgu nodokļu režīmu attiecībā uz dienesta automašīnām, kuras veicina piesārņojumu, sastrēgumus un siltumnīcefekta gāzu emisiju.
- (25) Nelieli panākumi ir gūti satiksmes sastrēgumu novēršanas jomā. Mobilitāte cieš no nepietiekamiem publiskiem ieguldījumiem infrastruktūrā, kropļojošiem nodokļu atvieglojumiem un konkurences trūkuma transporta pakalpojumu jomā, kas izraisa lielus sastrēgumus un kavē ražīguma pieaugumu. Ceļu satiksmes pārslogotība ar katru gadu pasliktinās, atturot ārvalstu ieguldījumus un izraisot augstas sociālās, ekonomiskās un vides izmaksas. Vissteidzamāk risināmās problēmas ir pabeigt un uzlabot dzelzceļa un autotransporta infrastruktūru jo īpaši Antverpenē un Briselē, un šo pilsētu apkārtnē. Pastāv arī būtiski ierobežojumi attiecībā uz dzelzceļa un autotransporta pakalpojumiem. Iestādes var veicināt efektīvāku esošās infrastruktūras izmantošanu un pāreju no individuālā transporta uz sabiedriskā transporta un zema emisijas līmeņa transporta alternatīvām.
- (26) 2018. gada Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi visaptverošu Beļģijas ekonomikas politikas analīzi un publicējusi to 2018. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi 2018. gada stabilitātes programmu un 2018. gada valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Beļģijai adresētajiem ieteikumiem. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtermiņā fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Beļģijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (27) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2018. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums¹⁰ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā turpmāk,

AR ŠO IESAKA Beļģijai 2018. un 2019. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniedz 1,8 % 2019. gadā, kas atbilstu gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Izmantot neparedzētos ieņēmumus, lai ātrāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību. Īstenot iecerētās pensiju reformas un ierobežot prognozēto ilgtermiņa aprūpes izdevumu pieaugumu. Censties pilnībā īstenot 2013. gada sadarbības nolīgumu, lai koordinētu visu valdības līmeņu fiskālo politiku. Uzlabot publisko izdevumu efektivitāti un struktūru visos valdības līmeņos, lai radītu iespēju veikt publiskus ieguldījumus, jo īpaši veicot izdevumu pārskatīšanu.

¹⁰

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

2. Novērst faktorus, kas attur no strādāšanas, un stiprināt aktīvas darba tirgus politikas efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi un gados vecākiem darba ņēmējiem. Turpināt īstenot izglītības un apmācības reformas, tostarp veicināt vienlīdzību un palielināt absolventu īpatsvaru tādās jomās kā zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika.
3. Samazināt reglamentējošo un administratīvo slogu, lai stimulētu uzņēmējdarbību un palielinātu konkurenci pakalpojumu nozarē, jo īpaši mazumtirdzniecības, būvniecības un profesionālo pakalpojumu jomā. Risināt augošās mobilitātes problēmas, jo īpaši veicot ieguldījumus jaunās vai esošās transporta infrastruktūras un vairojot stimulus izmantot sabiedrisko un zema emisijas līmeņa transportu.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*